

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА
БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

бакалавра

на тему:

**«Механізм підвищення конкурентоспроможності
торговельного підприємства»**

Виконав: студент 4 курсу, групи ПТБ-41
спеціальності 076 «Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність»

Лисогор Максим Леонідович

Керівник: к.е. н. Капелюшна Т.В.

Рецензент: к.е.н. Сазонова С.В.

Київ 2020

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

рівень освіти перший «Бакалавр»

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувач кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності**

О. М. Гавриш

«10» березня 2020 року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Лисогор Максим Леонідович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Механізм підвищення конкурентоспроможності
торговельного підприємства

керівник роботи Капелюшна Тетяна Вікторівна, к.е.н.,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «16» березня 2020 року № 81

2. Строк подання студентом роботи 25 травня 2020 року

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні акти України; наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених; офіційні дані Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України; річні звіти та первинна документація торговельного підприємства ТОВ «Поділля Кабель-1»; результати власних спостережень.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

1. Теоретичні аспекти забезпечення конкурентоспроможності підприємства

2. Аналітичне дослідження конкурентоспроможності торговельного підприємства ТОВ «Поділля»

3. Напрями підвищення конкурентоспроможності торговельного підприємства

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових графіків та таблиць): 19 рис., 25 табл.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Капелюшна Т.В. доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	17.03.2020р.	27.03.2020р.
2	Капелюшна Т.В. доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	27.03.2020р.	15.04.2020р.
3	Капелюшна Т.В. доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	15.04.2020р.	05.05.2020р.

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення тематики, вибір наукового керівника, уточнення теми	05.03.2020р.	Виконано
2	Розробка та складання плану дипломної роботи бакалавра	17.03.2020р.	Виконано
3	Підготовка 1 розділу	27.03.2020р.	Виконано
4	Підготовка 2 розділу	15.04.2020р.	Виконано
5	Підготовка 3 розділу	05.05.2020р.	Виконано
6	Висновки	07.05.2020р.	Виконано
7	Підготовка остаточного варіанту роботи	12.05.2020р.	Виконано
8	Подання роботи для перевірки на академічний плагіат	25.05.2020р.	Виконано
9	Написання відгуку науковим керівником	26.05.2020р.	Виконано
10	Зовнішня рецензія	26.05.2020р.	Виконано
11	Оформлення та представлення роботи на кафедру та попередній захист	26.05.2020р.	Виконано
12	Підготовка доповіді, презентації та ілюстративного матеріалу	28.05.2020р.	Виконано
13	Захист дипломної роботи бакалавра	10.06.2020р.	Виконано

Студент _____
(підпис)

Лисогор М. Л.

Керівник роботи _____
(підпис)

Капелюшна Т.В.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	9
1.1. Сутність конкуренції та конкурентоспроможності як категорій ринкової економіки	9
1.2. Чинники формування конкурентоспроможності підприємства	18
1.3. Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства	28
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ПОДІЛЛЯ КАБЕЛЬ-1»	37
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності торговельного підприємства ТОВ «Поділля Кабель-1»	37
2.2. Аналіз конкурентного середовища торговельного підприємства ТОВ «Поділля Кабель-1» ..	46
2.3. Оцінка конкурентоспроможності торговельного підприємства ТОВ «Поділля Кабель-1»	56
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «ПОДІЛЛЯ КАБЕЛЬ-1»	64
3.1. Стратегічні засади підвищення конкурентоспроможності продукції торговельного підприємства ТОВ «Поділля Кабель-1»	64
3.2. Маркетингові інструменти формування механізму підвищення конкурентоспроможності торговельного підприємства ТОВ «Поділля Кабель-1»	73
3.3. Набуття нових конкурентних переваг за впровадження механізму підвищення конкурентоспроможності торговельного підприємства ТОВ «Поділля Кабель-1»	81
ВИСНОВКИ	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	99

ВСТУП

Актуальність дослідження. В умовах поглиблення ринкової трансформації національної економіки та посилення глобалізаційних процесів досить гостро постало питання конкурентоспроможності товарів і послуг українських виробників на внутрішньому та зовнішньому ринках. Зі вступом України до Світової організації торгівлі загострилася конкурентна боротьба й підвищилися відповідальність і самостійність суб'єктів господарювання у підготовці та прийнятті відповідних рішень щодо виробництва та реалізації товарів. Приріст населення планети створює умови для динамічного зростання світових цін на товари, що дає змогу вітчизняним товаровиробникам нарощувати потенціал конкурентоспроможності електротехнічної продукції, зокрема для забезпечення їх стійкого функціонування на ринку.

Таким чином, пошуки нових шляхів підвищення конкурентоспроможності підприємства на внутрішньому та зовнішньому ринках зумовлюються глобальними товарними викликами часу. Визначення для кожного господарюючого суб'єкта шляхів набуття та використання конкурентних переваг і концентрації на окремих сегментах ринку за рахунок підвищення якості й оптимізації витрат виробництва підвищує конкурентоспроможність підприємства на ринку електротехнічної продукції. У сукупності це потребує поглибленого дослідження кон'юнктури ринку товарів, оцінки конкурентного середовища й обґрунтування ефективних напрямів формування конкурентних переваг підприємства.

Вивченню загальних питань конкурентоспроможності підприємства присвячені численні наукові праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів: Г. Л. Азоєва, І. Ансоффа, С. Брю, В. П. Галушко, В. М. Гейця, О. Д. Гудзинського, О. Є. Гудзь, О. Ю. Єрмакова, Ю. Б. Іванова, М. М. Ільчука, Б. Є. Кваснюка, С. М. Кваши, А. Курно, І. І. Лукінова, А. Маршала, Н. Мосієвої, Г. В. Осовської, М. Портера, Д. Рікардо, Дж. Робінсона, П. Самуельсона, А. Смітта, Р. Фатхудінова, Л. М. Худолій, Е. Х. Чемберліна, О. М. Шпичака,

Й. Шумпетера, А. Юданова та ін.

Ознайомлення з опублікованими працями, присвяченими дослідженню теоретичних та практичних аспектів управління конкурентоспроможністю підприємства, підтверджує актуальність вибраної теми дослідження.

Метою дипломної роботи є обґрунтування теоретичних засад та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення управління конкурентоспроможністю підприємства з метою підвищення його прибутковості та інвестиційної привабливості.

Завданнями дипломної роботи є:

- розкрити сутність поняття конкуренція та конкурентоспроможність;
- дослідити чинники формування конкурентоспроможності підприємства та висвітлити методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства;
- проаналізувати конкурентне середовище ТОВ «Поділля Кабель-1»;
- здійснити оцінку конкурентоспроможності ТОВ «Поділля Кабель-1»;
- обґрунтувати стратегічні засади підвищення конкурентоспроможності продукції підприємства;
- запропонувати шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства та формування нових конкурентних переваг.

Об'єктом дипломної роботи є процес управління конкурентоспроможністю підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних аспектів управління конкурентоспроможністю підприємства. Поглиблені дослідження здійснені на матеріалах ТОВ «Поділля Кабель-1» Хмельницької області.

Методологія і методи дослідження. Теоретичною та методологічною основою магістерської роботи є діалектичний метод наукового пізнання, комплексний системний підхід до вивчення економічних явищ та процесів, фундаментальні наукові праці та розробки вітчизняних і зарубіжних вчених у теорії управління конкурентоспроможністю підприємства.

Для реалізації поставлених у магістерській роботі завдань було використано такі загальнонаукові та спеціальні методи дослідження:

дедукції – при побудові структури роботи в логічному взаємозв’язку і вивчення предмета загалом, єдності та взаємозалежності його окремих складових частин; індукції – при формуванні загальних висновків до проведеного дослідження; абстрактно-логічний та синтезу – при уточненні тлумачень категоріального інструментарію обраної теми дослідження; економіко-статистичний – при оцінці сучасного стану розвитку досліджуваного підприємства; табличний та графічний – для аналізу та оцінки інформації; матричний та SWOT-аналізу – при визначенні зон ризику, сильних та слабких сторін, а також можливостей і загроз досліджуваного підприємства та інші методи дослідження економічних процесів і явищ.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, офіційні дані Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України, річні звіти та первинна документація ТОВ «Поділля Кабель-1», а також результати опитування та власних спостережень.